

183 34

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia od dodatku krajowego i dodatków gminnych domów zbudowanych w Krakowie w miejsce przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Wysoki Sejmie!

Wedle sprawozdania magistratu znajduje się w Krakowie znaczna liczba domów, których stan w wysokim stopniu nie odpowiada wymogom pod względem bezpieczeństwa zdrowia.

Są to przeważnie domy, pochodzące z dawnych lat, o niskich parterach, wilgotnych i ciemnych izbach, często bez podwórzy i miejsc ustępowych, z wąskimi, drewnianymi, ciemnymi schodami. Skutkiem tego stanowią też stałe ogniska najrozmaitszych chorób, a ich usunięcie jest ze stanowiska bezpieczeństwa publicznego zdrowia koniecznym i tem naglejszem, że leżą przeważnie w najgęściej zabudowanych i zaludnionych częściach miasta.

By jednak cel ten osiągnąć, wypadało uzyskać dla właścicieli tych realności pewne korzyści materialne, któreby ich zachęciły do demolowania istniejących, a stawiania w to miejsce nowych domów, odpowiadających warunkom higienicznym.

Dla uzyskania tedy tych korzyści — a mogą to być tylko ulgi podatkowe, przyznane na dłuższy szereg lat — postanowiła rada miejska, idąc za wzorem całego szeregu większych miast w państwie, udać się do c. k. rządu o przyznanie w drodze państwowej ustawy dwudziestopięcioletniego uwolnienia od podatku domowo-czynszowego tym domom, któreby po zburzeniu ze względów asanacyjnych i dla uregulowania komunikacji wybudowane na nowo zostały w ciągu lat 10.

Nie ulega wątpliwości, że c. k. rząd podobnie, jak to zrobił dla Bielska, Cieszyna, Opawy, Ołomuńca, Morawskiej Ostrawy, Iczyna, Celowca, nie mówiąc już o większych miastach, jak Wiedeń, Lwów, Berno, Grac, przyzna i dla Krakowa te same ulgi, uczyni je jednak zależnymi od przyznania w drodze ustawy krajowej takich samych ulg w dodatkach krajowym i gminnym.

To też rada miejska krakowska na posiedzeniu z dnia 18. lipca b. r., na którym postanowiła petycyonować za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa o ulgi w państwowym podatku, przyznała tym budowłom czasowe uwolnienie od dodatku gminnego i uchwaliła udać się do Wydziału krajowego z prośbą o wyjednanie u Wysokiego Sejmu takiegoż uwolnienia od dodatku krajowego.

Mając na uwadze, że Wysoki Sejm przyznał już z tych samych powodów dla takich budowli we Lwowie i w Przemyślu ulgi podatkowe, postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi do uchwały projekt ustawy, mocą której przyznanemby było czasowe uwolnienie od autonomicznych dodatków do podatku domowego tym domom w Krakowie, na zburzenie przeznaczonym dla poprawy stosunków zdrowotnych, jak i ze względów komunikacyjnych, a następnie odbudowanym, którym ustawą państwową przyznane będzie czasowe uwolnienie od podatku domowo-czynszowego.

W konsygnacji domów na zburzenie przeznaczonych, którą Magistrat krakowski przedłożył c. k. rządowi, a która stanowić będzie integralną część ustawy państwowej, przyznającej uwolnienie od podatku, wyliczono domów takich 294, objętych 256 liczbami konskrypcyjnymi. Dziś trudno jeszcze o tem orzec, czy wszystkim tym domom przyznanem będzie uwolnienie od państwowego podatku. Zależać to będzie od dochodzeń, jakie w takim wypadku c. k. rząd przed sprowokowaniem ustawy państwowej zwykle na miejscu przeprowadza przy współudziale delegatów Wydziału krajowego i gminy celem stwierdzenia potrzeby przebudowania wykazanych domów ze względów publicznych.

W projekcie ustawy Wydział krajowy podaje wprawdzie liczbę uwolnić się mających domów na 294 tak, jak to podał Magistrat w konsygnacji, przedłożonej c. k. rządowi w pierwopisie, a Wydziałowi krajowemu w urzędownie potwierdzonym odpisie. Atoli z uwolnienia tego korzystać będą mogły tylko te domy, którym ustawą państwową przyznane zostanie uwolnienie od państwowego podatku domowo-czynszowego i przez tak długi czas, na jaki opiewać będzie to uwolnienie oraz pod warunkiem, że zostaną zbudowane w terminie, oznaczonym w ustawie państwowej.

Ubytek roczny, jakiby w razie przyznania ulg wszystkim przez Magistrat wyliczonym domom powstał dla funduszu krajowego, wyniósłby 90.747 K. Domy te bowiem opłacają dziś wedle zestawienia, dokonanego przez c. k. Administrację podatków, 174.515 K rocznie, co czyni dla funduszu krajowego przy stopie 52% z r. 1904 kwotę wyżej podaną.

Że jednak, jak doświadczenie poucza, tempo tych przebudowań nie jest wcale szybkim — najlepszym dowodem miasto Lwów, gdzie na 181 do zburzenia przeznaczonych domów odbudowano w ciągu pierwszych dziesięciu lat zaledwie kilkanaście — przeto też i ten obliczony roczny ubytek nie wystąpi w całej pełni zaraz w pierwszych latach. Będzie on stopniowo wzrastał w ciągu lat, na które uwolnienie przyznano. A bardzo być może, że wcale nie osiągnie tej maksymalnej granicy, gdyż nie jest wykluczonem, iż ostatnie grupy tych domów będą demolowane w chwili, kiedy pierwszym grupom będzie się kończyło czasowe uwolnienie i kiedy już zaczęły opłacać podatki.

Zresztą ubytek ten znajdzie na razie pewną rekompensatę w dochodzie z dodatku do 5% podatku, jaki domy te jako czasowo wolne będą opłacały przez przeciąg tego czasowego uwolnienia. Wyrównanie zaś ubytku tego nastąpi z chwilą, kiedy przebudowane domy zaczęły opłacać podatek i dodatki, będą one niewątpliwie znacznie wyższe od tych, jakie dziś opłacają stare zniszczone domy, odnajmowane za niższym czynszem.

Pewną wreszcie ofiarę materyalną powinien zdaniem Wydziału krajowego, opartem zresztą na dwukrotnie objawionej woli Wys. Sejmu, ponieść kraj w wypadku, gdzie się rozchodzi o tego rodzaju cele.

Gmina drugiego stołecznego miasta dąży od szeregu lat stale i wytrwale do polepszenia stosunków zdrowotnych w mieście, przeznaczając na to, jak na swe środki finansowe, nie stosunkowo wysokie sumy. Słusznem jest tedy, aby i kraj przyszedł gminie z pomocą w tych jej usiłowaniach tem bardziej, że jak w tym wypadku od tej pomocy kraju zależną jest wydatniejsza pomoc c. k. rządu, gdyż, jak doświadczenie stwierdza, ulgi w podatku domowo-czynszowym przyznają władze państwowe wówczas, gdy domom takim zapewniono ustawą krajową ulgi w dodatkach autonomicznych.

Wydział krajowy wnosi tedy:

Aleg. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Władysław Jahl w. r.
Zast. Członka Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomeryi wraz z W. ks. Krakowskiem o czasowem uwolnieniu od dodatku krajowego i dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego tych budowli w król. stoł. mieście Krakowie, które będą wybudowane w miejsce 294 domów wykazanych osobną przez Magistrat miasta Krakowa sporządzoną konsygnacją jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta i dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z W. ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. stoł. miasta Krakowa będą nowe zbudowane, w miejsce 294 domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Krakowa sporządzoną konsygnacją jako na zburzenie przeznaczonych, wolne będą od dodatku krajowego do podatku domowo-czynszowego i od dodatków gminnych do tegoż podatku na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu ministrowi skarbu.

U. S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...